

Staatsbosbeheer
T 030 6926111
www.staatsbosbeheer.nl

staatsbosbeheer

De Dennen

Bos voor mensen en natuur

Wandelen
Fietsen
Paardrijden

Nationaal Park
Duinen van Texel

Bos voor mensen en natuur

De Dennen is het deel van het Nationaal Park Duinen van Texel met de meeste mogelijkheden om in de natuur te recreëren. U kunt er volop wandelen, fietsen, paardrijden en picknicken. Er is ook een barbecueterrein en een terreinfietsroute. De bosspeelplaatsen zijn zeer geschikt voor kinderspelletjes zoals vlaggenroof en boompje verwisselen. De natuurpaden De Mient en Het Alloo laten u de natuur van het bos ontdekken. Het Sommeltjespad in de Evertse Koog is een ontdekkingspad voor jonge kinderen. Het Alloopad is ook toegankelijk voor blinden, slechtzienden en mensen in een rolstoel.

De Texelaars noemen het uitgestrekte bos tussen De Koog en Den Hoorn de Dennen. Het is tussen 1898 en 1940 aangeplant. Er staan inderdaad veel dennen, maar op veel plekken groeien ook loofbomen. Het bos werd geplant om, zoals dat heette, 'woeste gronden te ontginnen'. Die moesten voor de landbouw of de productie van hout geschikt worden.

Natuurbescherming en recreatie speelden eerst geen rol.

De aanplant was overigens niet nodig om verstuiving tegen te gaan, op veel plaatsen was de bodem zelfs te nat! Tegenwoordig is het bos vooral belangrijk voor recreatie en natuurbeleving. Het beheer van het bos is daarom veranderd. Staatsbosbeheer laat meer gevarieerd, natuurlijker bos ontstaan.

Tegen de wind in fietsen gaat makkelijker in het bos.

Duinrellen, een bijzonder element in De Dennen.

Bosaanleg

Voor de bosaanleg groeiden in de duinen vrijwel geen bomen, die werden door vee opgegeten, afgemaaid of gebrand. Het Texelse bos is aangelegd om de 'woeste gronden' productief te maken. Staatsbosbeheer was een ruime eeuw geleden juist voor dit doel opgericht. De woeste gronden waren op Texel vooral natte heidevelden, die in gebruik waren als mientgronden. Mient komt van gemeenschappelijk. De Kooger Mient en Westermient werden gebruikt door de gemeenschappen van De Koog en De Westen. Vooral de armere boeren met weinig grond lieten er hun vee grazen. Van deze heidevelden zijn in De Dennen enkele snippertjes overgebleven.

De oorspronkelijke aanplant met Corsicaanse en Oostenrijkse Dennen was heel eenvoudig: grote

oppervlakten geplante bomen van één soort en leeftijd. Toch is door de aanleg van het bos de natuur op Texel ook verrijkt. Er kwamen vele nieuwe soorten broedvogels, bijvoorbeeld zwarte mees, grote bonte specht en goudhaan. Deze soorten werden hier voor 1900 niet of nauwelijks gezien. Er komen ook ransuilen voor en houtsnippen, die op voorjaars-avonden hun baltsvlucht uitvoeren. In de herfst zijn De Dennen rijk aan paddenstoelen.

Te nat of te droog

Bij de bosaanleg op de mientgronden stuitte Staatsbos-beheer op een aantal problemen. Het eerste obstakel was water. De grond was op veel plaatsen te nat. Door de aanleg van sloten kon het overtollige water via de polders naar zee wegstromen. Op andere plaatsen was het juist de droogte die voor moeilijke-

Paardrijden kan goed in De Dennen.

den zorgde. Daar is met water volgezogen turf in de plantgaten bij de wortels van de jonge dennen gelegd. Zo kon de jonge aanplant periodes van droogte beter doorstaan. Een deel van De Dennen heet daarom ook het 'Turfveld'. Vaak werd de grond een halve meter diep omgespit of met behulp van ossen omgeploegd en daarna verrijkt met compost.

Zoute zeewind

Een ander probleem bij de bosaanleg was de zee-wind. Storm voert vanuit zee zoutdeeltjes aan, waardoor bladeren, naalden en knoppen uitdrogen. Het zout trekt water uit het blad. Vooral bomen die aan de westelijke bosrand staan, hebben het zwaar te verduren. Voor een goede groei van de naaldbomen, plantte Staatsbosbeheer loofbomen aan de westrand van de bossen. Loofbomen krijgen, anders dan naaldbomen, ieder voorjaar nieuwe bladeren en twijgen. Hierdoor heeft zout minder negatieve invloed op loofbomen. De loofbomen vormen zo een buffer, waarachter de rest van het bos kan schuilen.

Het effect van de wind op de beschutte bomen is duidelijk zichtbaar. Bomen groeien, naarmate ze meer in de luwte staan, steeds hoger. Hierdoor loopt de westelijke bosrand op Texel schuin op richting het oosten. Dit is mooi te zien bij het Alloo.

Natuurlijker bos

In de loop der jaren is de functie van het bos sterk veranderd. Het bos is nu vooral belangrijk als plek voor recreatie en natuur. De Dennen worden door Staatsbosbeheer ontwikkeld tot een zo natuurlijk mogelijk bos met veel ruimte voor recreatie. Een natuurlijk bos is een bos dat zichzelf in stand houdt

en waar bomen van alle leeftijden door elkaar voorkomen. Bij de dunningen verdwijnen vooral oudere naaldbomen, de loofbomen die hier onder opkomen krijgen zo meer ruimte. Op sommige plekken profiteren ook dennen van het licht door er te kiemen. Zo nu en dan zorgt een storm voor een natuurlijke dunning, de omgewaaide bomen versterken de bosstructuur en beschutten de zaailingen. In zo'n gevarieerd bos is er meer plaats voor allerlei soorten bomen, struiken en planten die van nature in Nederland thuishoren. Doordat ook dennen nakomelingen krijgen blijven de bomen waar het bos zijn naam aan dankt ook aanwezig. Een natuurlijker bos biedt een grote verscheidenheid aan voedsel en schuilplaatsen voor allerlei soorten planten en dieren. Bovendien is een dergelijk bos minder gevoelig aantastingen door insecten.

Picknicken kan op het barbecueterrein aan de Randweg.

- LEGENDA
- Ruiterspad
 - Wandelroute
 - Parkeerplaats
 - Kampeerboerderij
 - Camping
 - Bungalowpark
 - Picknickplaats
 - Manege
 - Horeca
 - Zwembad overdekt
 - Informatiepaneel
 - Uitzichtpunt
 - Schapenboet
 - Rolstoeltoegankelijk

LEGENDA

- Ruiterspad
- Wandelroute
- Parkeerplaats
- Kampeerboerderij
- Camping
- Bungalowpark
- Picknickplaats
- Manege
- Horecca
- Zwembad overdekt
- Informatiepaneel
- Uitzichtpunt
- Schapenboet
- Rolstoeltoegankelijk

De Koog

SEETINGS-NOLLEN

PELIKAANBOS

EVERTSE KOOG

ALLOO

CALIFORNIE BOS

'T MIENTJE

Jeugshotel De Zilvermeeuw

So What

Schipbreuk- en Juttersmuseum Flora

Margarethaove

Aurora

Nachtegaal

Boerencamping De Razende Bol

Groepsverblijf

Hoogeland

1068

De Bremakker

De Zilvermeeuw

Ecomare

Waddenstaete

Pelikaanweg

Huuse van Hannes

3.8

Petronella

70

St. Campillgemeenschap Maartenshuis

140

Manege Kikkert

15

Breg Koog

16

Landal Villapark Vogelmient

33

Epelaan

17

Coogharveld

21

Brink

20

Boedvliet

136

Oude paardenwei

135

Bewaakt strand

20

Bewaakt strand

19

Boet van Hopman

1.2

Ruigendijk

22

23844

134

2940

21440

20274

23845

20275

0.8

4213

71

1241

66

1241

66

23854

1.0

5518

66

1241

66

23854

66

1241

66

1241

66

1241

66

1241

66

1241

66

1241

66

1241

66

1241

66

1241

66

1241

66

1241

66

1241

66

De Dennen vormen bij uitstek een beschermt wandelgebied.

ten. In een natuurlijker bos is het belangrijk dat er voldoende dood hout is. Liggend, maar vooral ook staand dood hout biedt levensmogelijkheden aan schimmels en insecten. Insecten zijn op hun beurt voedsel voor vogels. Vogels, zoals spechten, nestelen graag in dood hout. Bacteriën, schimmels en insecten maken van dood hout voedingsstoffen, die door leven-de planten worden opgenomen. Dood hout is een onmisbare schakel in de kringloop van een bos.

Duinrellen

Niet alleen het bos, maar ook een deel van de sloten krijgen een natuurlijker aanzien. De sloten, duinrellen genoemd, worden gevoed door kwelwater uit de duinen. Dit water is erg schoon en heeft het hele jaar dezelfde temperatuur, een verschijnsel dat in

Nederland zeldzaam is. Hier komen bijzondere planten en dieren voor. Een deel van deze duinrellen krijgt een kronkelende, beekachtige loop, zodat er meer dier- en plantensoorten kunnen leven. Stukken van de oevers krijgen een natuurlijker karakter. Door gelijk de slootbodembodem om hoog te halen krijgt meer regenwater de tijd om naar het grondwater te zakken. Goed voor de waterhuishouding van Texel en er hoeft minder water de Waddenzee in te worden gepompt. De duinrel De Tureluur is in 1997 al op deze manier veranderd. Hier staat ook één van educatieve grondwatermeters waarop u kunt zien hoe diep het grondwater zit.

Bij de Fonteinsnol bepalen de dennen nog het beeld.

Recreatie

Voorals na de Tweede Wereldoorlog kreeg het Texelse bos, vanwege het toenemende aantal toeristen, er een functie bij: recreatiegebied, een plek om te ontspannen en te genieten in de natuur. Staatsbosbeheer heeft veel voorzieningen aangelegd, zoals wandel-, fiets- en ruiterspaden. Op deze paden bent u van harte welkom. Uw hond mag met u mee, in het grootste deel van het bos m.u.v. het begraaide gebied, mag dat ook zonder dat die is aangeliind. In de duinen tussen bos en zee en in het bos de Evertse Koog mogen honden alleen van 1 september tot 1 maart loslopen op de paden. Laat ook in de natuur geen poep achter op plaatsen waar anderen in kunnen trappen.

Wandelen is dé manier om deze gebieden te verkennen. De wandelpaden zijn met kleur aangegeven. Blauw zijn rondwandelingen, geel zijn doorgaande paden. Paden die buiten het broedseizoen (vanaf 1 augustus (of 16- of 1-9) tot 1 maart) extra beschikbaar zijn, zijn in het groen aangegeven. Zeker op ruige paden (D) kunnen laarzen nodig zijn.

Intensief kennismaken met het Nationaal Park Duinen van Texel en de planten en dieren die er leven, kan tijdens een excursie met de boswachter van Staatsbosbeheer.

Welkom in het Nationaal Park Duinen van Texel

Wind getij en mensen leggen bewegende duinen vast aan een eiland van keileem

In het nationaal park werken alle betrokken partijen samen aan het behoud van dit gebied en de bescherming van de natuur. Uw hulp is daarbij ook nodig:

- Wandelen op aangegeven paden
- Fietsen op fietspaden
- Met paard op ruiterspaden
- Overige verkeer op verharde wegen
- Houdt uw hond aangeliind
- Ruim hondenpoep op!

Informatie

Informatie over de Duinen van Texel vindt u op:
B www.boswachtersblog.nl/texel
T @boswachterErik @JitskeEsselaar
Of in Ecomare T 0222-317741
en op www.npduinenvantexel.nl

Boeking

U kunt excursies onder leiding van boswachters boeken via www.ecomare.nl of bij de balie van Ecomare.

